

απόψεις

Ο αγώνας με τη Λερναία Ύδρα της φοροδιαφυγής και ο κατάλογος των «προσπαιτούμενων»

Την ώρα που γράφονται οι γραμμές αυτές έχει πια ξεκαθαρίσει το τοπίο αναφορικά με το πρώτο «πακέτο» των φορολογικών προσπαιτούμενων, που πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί έως τα μέσα Οκτωβρίου. Στα μέτρα που περιλαμβάνονται στο πακέτο αυτό, εντάσσονται και οι αλλαγές στον ποινικό κώδικα που σχετίζονται με τη φοροδιαφυγή και τη φορολογική απάτη και οι αλλαγές στο νομοθετικό πλαίσιο του διοικητικού φορολογικού ποινολογίου.

Διαβάζοντας τους δύο αυτούς τίτλους, αναρωτιόμαστε για τον βαθμό ετοιμότητας της πολιτείας, αλλά και του κοινωνικού ιστού, να σχεδιάσει και αποδεχτεί αντίστοιχα τις αλλαγές αυτές. Οι δύο μικροί σε έκταση, αλλά μάλλον τεράστιου περιεχομένου σε όγκο και βαρύτητα, ανωτέρω τίτλοι περιλαμβάνουν κατ' ουσία το σύνολο της παραβατικής ποινικής και διοικητικής συμπεριφοράς αναφορικά με τη φορολογία.

Τί ακριβώς αντανakλά και περιλαμβάνει η κυβερνητική πρόθεση για την αλλαγή του πλαισίου καταπολέμησης της φοροδιαφυγής και της διαφθοράς; Τί ακριβώς θα περιλαμβάνει το νέο φορολογικό ποινολόγιο; Τί θα μείνει, τί θα φύγει και τί θα αλλάξει από τις παλαιές ρυθμίσεις και για ποιόν λόγο, προς ποιόν σκοπό; Και κυρίως, υφίσταται ο αναγκαίος χρόνος να μελετηθεί, χαραχθεί και θεσμοθετηθεί η εξαγγελιόλημενη ως νέα, κυβερνητική πολιτική για τη φοροδιαφυγή, τη φοροαποφυγή και γενικότερα την κρατική αντίδραση στη φορολογική παραβατικότητα;

Εξηγούμαστε.

Όσοι ασχολούμαστε με τη φορολογία και παρακολουθούμε προσεκτικά όχι μόνο όσα συμβαίνουν στη χώρα αλλά και όσα εξελίσσονται στο διεθνή στίβο, έχουμε πλήρη συνείδηση ότι ο αγώνας για την εξόντωση ή/και τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και την ελάττωση της φορολογικής παραβατικής συμπεριφοράς είναι ένας αγώνας εξαιρετικά δύσκολος. Οι εθνικοί κυρωτικοί μηχανισμοί πρέπει πρωτίστως να καταφέρουν να προηγηθούν της Αγοράς και της ευκαμψίας της, κατά την παγκοσμιοποιημένη σήμερα λειτουργία της, να ξεπερνά τα όποια εμπόδια, μετεξελισσόμενη και

προσαρμοζόμενη πιο γρήγορα και από έναν χαμαιλέοντα. Ακολούθως, ο μηχανισμός αυτός θα πρέπει να διασφαλίζει τη διατήρηση ενός ελεύθερου και ασφαλούς πεδίου δράσης της ιδιωτικής πρωτοβουλίας, αλλιώς η ανάπτυξη και η οικονομική προσαρμογή στο διεθνές περιβάλλον καθίσταται αδύνατη.

Προφανώς, ο περιορισμός της φοροδιαφυγής και της εν γένει παραβατικής φορολογικής συμπεριφοράς αποτελεί καίρια, εθνικού μάλιστα περιεχομένου, επιδίωξη, ώστε να αναταχθεί οικονομικά η χώρα και κυρίως να ανακουφισθούν οι βαρύτερα σήμερα πληττόμενοι από τα φορολογικά μέτρα.

Όμως πώς ακριβώς μέσα στις επόμενες δέκα πέντε ημέρες που μας χωρίζουν από τα μέσα Οκτωβρίου, όταν υποτίθεται ότι πρέπει να έχουν θεσμοθετηθεί τα σχετικά μέτρα, θα μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε με σοβαρό και αποτελεσματικό τρόπο τα ζητήματα της φοροδιαφυγής και της φορολογικής παραβατικότητας, όταν πολλοί πιο οργανωμένοι από εμάς κρατικοί και διακρατικοί θεσμοί (όπως ο ΟΟΣΑ, η Ε.Ε.) δεν έχουν καταφέρει μέχρι σήμερα να εντοπίσουν το κατάλληλο φάρμακο; Όταν σήμερα στον ΟΟΣΑ και την Ευρώπη διεξάγεται σκληρή μάχη για τον αποτελεσματικότερο ορισμό της φοροδιαφυγής έναντι της φοροαποφυγής, τον αποτελεσματικότερο τρόπο θεσμοθέτησης της οικειοθελούς συμμόρφωσης, τον αποτελεσματικότερο τρόπο οριοθέτησης μεθόδων φοροαποφυγής με όπλο τα BEPS, τον αποτελεσματικότερο τρόπο αυτόματης ανταλλαγής πληροφοριών κ.ο.κ., πώς ακριβώς εμείς έχουμε τη βεβαιότητα ότι εντός δεκαπέντε ημερών θα βρούμε την κατάλληλη θεραπεία για τη φοροδιαφυγή και τη φορολογική παραβατικότητα;

Ποιές ειδικότερα είναι οι μελέτες μας; Ποιες οι στοχεύσεις μας; Με ποια μέσα; Μέσω ποιου μηχανισμού; Με σκοπό να εξαλείψουμε ή περιορίσουμε ποιο από τα πολλαπλά κεφάλια της Λερναίας Ύδρας που λέγεται φοροδιαφυγή και φορολογική παραβατικότητα; Με σκοπό να δομήσουμε ποιο ασφαλές περιβάλλον; Με περαιτέρω στόχευση της ανάπτυξης ποιās αγοράς, της εσωτερικής, αυτής των εξαγωγών, της πρωτογενούς, της μεταποιητικής, της παροχής υπηρεσιών;

Η "τιτλοποίηση" εννοιών και η ένταξή τους σε ένα φιλόδοξο πλάνο «προσπαιτούμενων» μπορεί να ακούγεται ευχάριστα. Μπορεί, ακόμη, να καλλιεργεί προσδοκίες και να ικανοποιεί τη βαθύτερη κοινωνική επιθυμία να βγούμε από την ατέρμονη κρίση και επιτέλους να πληρώσουν όσοι μέχρι σήμερα ζουν σε βάρος των υπολοίπων.

Από το ευχάριστο, όμως, άκουσμα έως την αποτελεσματικότερη θεσμοθέτηση των κατάλληλων εργαλείων, η απόσταση μοιάζει να είναι τεράστια και δεν θα μικρύνει, αν δεν συνειδητοποιήσουμε ότι ο περιορισμός της φοροδιαφυγής και της παραβατικής φορολογικής συμπεριφοράς είναι ένας σκληρός αγώνας που χρειάζεται σοβαρότητα, στόχευση, πηγές ανθρώπινου δυναμικού και υλικοτεχνική υποδομή καθώς και εξωστρέφεια, ώστε να παρακολουθούμε το παγκόσμιο περιβάλλον. Η φοροδιαφυγή δεν αντιμετωπίζεται με επικοινωνιακά πυροτεχνήματα ούτε με "τιτλοποιημένα" κεφάλαια σε καταλόγους προσπαιτούμενων.

Ασπασία Μάλλiou